

Laag-Soeren NS-wandeloct

Beschrijving van de wandeloct

Inleiding

Het Wandelplatform-LAW heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelocten van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelocten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad. De NS-wandeloct Laag-Soeren loopt samen met delen van het Veluwe Zwerfpad, Maarten van Rossumpad en het Trekvogelpad. De route is 20 km lang. Het dorp Laag-Soeren ligt ongeveer op de helft van de route, op de overgang van bos naar open landschap.

Horeca onderweg

Dieren: Kiosk op station open ma t/m vr 7-19 uur, za van 8.30-14 uur, zo gesloten.

Laag-Soeren: Hotel Café Restaurant De Harmonie open do t/m di vanaf 11 uur (in het weekend 10 uur).

Eerbeek: Pannenkoekenrestaurant De Brugaboutter open woe t/m zo vanaf 11.30 uur (zo vanaf 8 uur, schoolvakanties alle dagen vanaf 10 uur). In het Nivon huis (ABK-huis), alle dagen open, is een koffie/thee/chocolade-automaat.

Openbaar vervoer tussen station en wandeloct

Halverwege de route kunt u in Laag-Soeren bij bushalte De Harmonie met lijn 43 in 13 minuten naar station Dieren. De bus rijdt 2x per uur om .16 en .46 (zo 1x per uur om .16). Vanaf halte Dierenseweg Eerbeek (bij P-24028) rijdt bus 503 naar station Brummen, ma t/m vr om .32 uur. Vanaf halte Hallse brug of het ABK-huis kunt u (niet op zondag) met lijn 504 (minibus) in 20 minuten naar station Zutphen. De bus rijdt 1x per uur om .39 (vanaf 12 uur om .42, za tot 16.42 uur). We raden u aan uw reis vooraf te checken bij 9292 OV Reisinformatie, tel. 0900-9292 (€ 0,70 per minuut) of via www.9292ov.nl.

U verlaat NS-station Dieren door een tunneltje (dus niet in de richting van een drukke verkeersweg). Buiten het station gaat u recht door, Koningin Julianalaan. U neemt de vierde straat linksaf, Prinses Margrietlaan. Op een voorrangsweg, Harderwijkerweg, gaat u rechtsaf en na 25 meter linksaf, Burg. Bloemersstraat. Aan het eind van de bebouwing, vlak voor volkstuintjes, gaat u rechtsaf. Na het laatste volkstuintje neemt u het verharde pad linksaf. Na een groep beukenbomen aan uw rechterhand gaat u aan het eind van het pad rechtsaf.

Hof te Dieren

De bossen bij Dieren zijn lange tijd het jachtgebied geweest van de Oranjes. Om zijn jachtstoet goed en snel te kunnen verplaatsen liet Stadhouders Willem II in 1647 een enorm wildpark aanleggen met lange, kaarsrechte wegen zoals de Koningslaan en de Lange Juffer. Het huis op het landgoed werd door Koningstadhouder Willem III verbouwd tot jachtslot met een tuin met vijvers, grotten en fonteinen.

 Dit zandpad buigt iets naar links en via een klaphek loopt u een brede beukenlaan in. U komt uit op een open plek met een ronde bank om een boom, de Carolinaberg.

② Carolinaberg

Op de top van de Carolinaberg komen maar liefst 14 lanen bij elkaar. Ze zijn ontstaan toen prinses Anna van Oranje, weduwe van stadhouder prins Willem IV in de 18e eeuw een deel van het wildpark liet omvormen tot een productiebos voor eikenhakhout met de naam De Nieuwe Plantage. De plantage werd ontsloten door een lanenstelsel met een stervormige structuur. De Koningslaan, de jachtweg tussen het Jachtslot Hof te Dieren en jachthuis De Ginkel bij Ede werd geïntegreerd in het nieuwe stelsel. Prinses Anna heeft de berg vernoemd naar haar dochter. Na 250 jaar verschillen de lanen door verval, kap en herbepanting erg van elkaar.

 U loopt tegen de wijzers van de klok in en neemt het vierde pad rechtsaf. U volgt nu de geel-rode markering van het Veluwe Zwerfpad en negeert de wit-rode markering van de NS-wandeltocht Veluwezoom die hier rechtdoor gaat. Op een kruising gaat u rechtdoor. Op een scheve kruising houdt u links aan en volgt de rechte (Konings)allee. U passeert na 500 meter een bord 'Nationaal Park Veluwezoom'. Vlak voor een houten hek kruist u een zandweg met een asfaltfietspad. Hier gaat u rechtdoor via een klaphek en vervolgt het pad dat al snel naar links buigt. Na 1 km (10-15 minuten lopen) buigt het pad opnieuw naar links en vervolgens direct naar rechts. U komt uit op een kruising met schuin links voor u een grote in de bodem verzonken betonnen drinkbak. Hier gaat u rechtsaf.

③ Wild

Herten, reeën, wilde zwijnen. Van juni t/m oktober is de kans op

het zien van wild het grootst en dan vooral in de ochtend- of avondschemering. De dieren zijn dan namelijk het meest actief. Om teveel verkeersslachtoffers, landbouwschade en onnodig dierenleed te voorkomen heeft de provincie op advies van terreineigenaren en grondgebruikers vastgesteld hoeveel herten en zwijnen er op de Veluwe mogen leven. Het teveel (ontstaan door aanwas) wordt afgeschoten. Momenteel wordt ervan uitgegaan dat er circa 5.000 zwijnen op de Veluwe leven, terwijl dit er 1.100 zouden mogen zijn. Een in het wild levend zwijn wordt ongeveer 8-10 jaar oud. De jongen (meestal 4-7 tegelijk) worden geboren met (camouflage) strepen. Deze verdwijnen na 3-5 maanden.

 Na ruim 500 meter op een splitsing rechts aanhouden, door een klaphek. U heeft een afrastering aan uw rechterhand. Op een kruising even links en direct rechtsaf. U verlaat hier de geel-rode markering van het Veluwe Zwerfpad dat hier naar links gaat en volgt nu de wit-rode markering van het Maarten van Rossumpad.

 Na 30 meter rechtsaf, een smaller pad, en na 250 meter op een splitsing rechts aanhouden (zijpad naar rechts negeren). Op een kruising bij de bordjes 'Twickel' en 'Nationaal Park Veluwezoom' gaat u linksaf, een lang recht pad. U passeert aan uw rechterhand enkele zomerhuisjes. Ter hoogte van het laatste huisje blijft u rechtdoor lopen over het linker van twee parallel lopende paden.

④ Beken

Op de Veluwe zijn zo'n zestig sprengen en beken. Het verschil tussen een beek en een spreng is dat een beek van oorspong natuurlijk is en een spreng door mensen gegraven. Onder het Veluwse zand zit een enorme waterbel die gevoed wordt door regenwater. Ondergrondse kleilagen en de bolle vorm van de

zandruggen zorgen ervoor dat het grondwater aan de randen van de Veluwe dicht bij de oppervlakte komt. Hier vinden we bronnen en kwelgebieden die de Veluwse beken van water voorzien.

 Na 200 meter rechtsaf bij een bordje 'Nationaal Park Veluwezoom'. U passeert iets verder weer een betonnen drinkbak. Aan het eind van het pad linksaf, een brede zandweg met asfaltfietspad. Bij P-24525 de Schaapsallee schuin kruisen en langs een slagboom en een bordje 'Nationaal Park Veluwezoom' rechtdoor lopen. Voor een heideveld slaat u rechtsaf. U kruist een ruiterspad en loopt rechtdoor, eerst door bos maar al snel ziet u aan uw linkerhand de Soerense Beek, een sprengenbeek.

5 Sprengen

De meeste sprengen zijn in de periode 1600–1800 gegraven. De vele watermolens – vooral graan-, olie-, papier- en kopermolens – werden aangedreven door water. Op de Veluweflank werden plaatsen gezocht waar het grondwater vrij hoog zat. Hier werd een gat tot aan het grondwater gegraven. Dit heet de sprengkop. Het water werd vervolgens via een gegraven spreng of een al bestaande beek richting de watermolen geleid. Meestal is een stuk van de spreng opgeleid. Dit betekent dat men het water niet door het laagste punt liet lopen (wat het van nature wil), maar op een hoger peil hield. De beek kwam in kaden te liggen op het maaiveldniveau. De bodem van de beek werd bekleed met leem, zodat het water niet weg kon lopen. Door die opgeleide beek was het verval zo klein mogelijk. Als het water dan bij de molen aankwam, kon het in één keer twee á drie meter naar beneden vallen. Op deze manier werd optimaal gebruik gemaakt van de kracht van het water.

 Linksaf, een bruggetje over en direct rechtsaf over een wildrooster (Prof. Winternitzlaan). Aan het einde, direct voorbij het gemeentebord Laag-Soeren, gaat u linksaf (Jut van Breukeler Waardlaan).

6 Laag-Soeren

In de 19e eeuw kreeg Laag Soeren grote bekendheid als Nederlands eerste kuuroord. De Amsterdamse koopman Jut van Breukelerwaard, die in een Tsjechisch kuuroord op wonderbaarlijke wijze was genezen van zijn jichtproblemen, kocht in 1848 het 'Huis Laag Soeren' om er een geneeskrachtige badinrichting van te maken. De aanwezigheid van natuurlijk en zuiver Veluws sprengwater en de bosrijke omgeving met frisse, schone lucht maakte het Landgoed uitermate geschikt voor het verwezenlijken van zijn ambitie. Het monumentale complex is enkele jaren geleden grondig gerestaureerd en in gebruik genomen als appartementencomplex voor senioren.

 Bij P-24526 rechtsaf Prof. Huetlaan in. U komt bij de Harderwijkerweg. Deze drukke verkeersweg voorzichtig oversteken en rechtdoor, Eerbeekseweg. Bij P-24029 rechtdoor, een zandweg met fietspad, Soerense Zand Zuid. Na het tweede huis aan uw rechterhand -nummer 5/5A- neemt u een zandpad rechtsaf. U steekt een treinspoor over en gaat aan het eind van het zandpad rechtsaf.

7 Veluwsche Stoomtrein Maatschappij

In 1878 werd het door nieuwe wetgeving mogelijk om tegen relatief lage kosten spoorlijnen aan te leggen. Zo ontstond in 1887 de 32 km lange lijn Dieren-Apeldoorn. Het goederenvervoer bestond uit bijvoorbeeld aanvoer van brandstoffen voor de vele ketelhuizen, grondstoffen voor de papier- en kartonindustrie en diverse handelsgoederen voor de landbouwcoöperaties langs de

route en post. De retourvrachten bestonden veelal uit papier, karton, kalkzandsteen en landbouwproducten. In Beekbergen en Loenen waren grote laad- en losplaatsen voor het mijnhout dat uit de Veluwe bossen kwam. Daarnaast werden tot 1947 ook passagiers vervoerd. Het goederenvervoer werd gestaakt in 1984. Nu maakt De Veluwsche Stoomtrein Maatschappij met haar rijdend spoorwegmuseum gebruik van de rails.

 Na 30 meter neemt u een pad naar links. Aan het eind rechtsaf, asfaltfietspad parallel aan een verkeersweg. Bij verkeerslichten gaat u naar links een brug over en daarna direct linksaf, Knoevenoordstraat. Even verder bij P-24028 weer linksaf het Jaagpad op, een fietspad langs het Apeldoorns Kanaal.

Het Apeldoorns kanaal

In 1825 werd met schop en kruiwagen gestart met het graven van het 32 km lange Apeldoorns kanaal van Apeldoorn naar de IJssel bij Hattem. Vier jaar later was het werk klaar. Vijf houten sluizen zorgden voor overbrugging van 12 meter hoogteverschil. 43 jaar later was de verlenging van het kanaal naar de IJssel bij Dieren een feit. In de loop der jaren is er veel geld en energie aan het kanaal besteed: verbreding, verdieping, aanleg van sprengen om de watertoevoer te garanderen, herstel van verwoeste bruggen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De scheepvaart bleef achter bij de verwachtingen en rendabel is het kanaal nooit geworden. Schaalvergroting in de scheepvaart en concurrentie van vervoer over spoor en weg hebben geleid tot sluiting.

 Waar het fietspad naar rechts buigt, blijft u rechtdoor de kanaal-oever volgen. Ter hoogte van een ophaalbrug komt u bij P-70256/002 en gaat rechtsaf over het asfaltfietspad, Hallseweg.

U volgt nu het eveneens wit-rood gemarkeerde Trekvogelpad en verlaat het Maarten van Rossumpad dat rechtdoor gaat. Na 40 meter bij P-70256/001 rechtdoor blijven gaan. U passeert het Nivon Natuurvriendenhuis (A.B.K.-huis) aan uw rechterhand. Eerste weg linksaf, zandweg (Zwarteweg). Op de kruising met de Slatweg, rechtsaf en direct rechtsaf, Dorpsstraat. Waar de weg een bocht naar rechts maakt, gaat u bij P-21473 linksaf, een betonplatenfietspad, Hallsepad.

 Dit fietspad komt uit bij een smalle, verharde weg, bij P-21472. U steekt de weg recht over en blijft het fietspad volgen tot de bosrand. Daar, bij fietsknooppunt 48, even rechts en binnen 10 meter naar links, een bospad dat even verder langs een weiland gaat. Aan het eind voor weer een weiland linksaf tot een fietspad. Nu rechtsaf over het fietspad en langs Huize Leusveld aan uw linkerhand. Een asfaltweg recht oversteken en het fietspad vervolgen dat hier naar links buigt.

 Vervolg dit betonnen fietspad dat naar rechts buigt. Bij P-20363 (Knoevenoordseweg) linksaf en dan direct rechtsaf, een zandpad op. Volg dit pad, dat na een S-bocht een karrenspoor wordt, tot een beek bij een golfbaan. Hier linksaf en nu consequent een paadje langs een beek volgen. Na een bocht naar rechts en vervolgens naar links gaat u door een voetgangerssluis en volgt een breed zandpad. Bij de ingang van Huize Groot Engelenburg linksaf de oprijlaan uitlopen. Bij P-23700 rechtdoor, een asfaltweg met fietspad. U komt bij het spoor, steekt dit over en gaat linksaf naar station Brummen (geen markering). U negeert hier de markering van het rechtdoorgaande Trekvogelpad.